

ФОРМУВАННЯ НАПРЯМІВ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

доц. Шевцова С.В., студент Руденко Н.В.

Управління витратами на сьогодні потребує свого вдосконалення з метою підвищення ефективності господарювання.

У даній роботі нами зроблено спробу запропонувати та розробити оптимізаційні задачі для формування напрямів оптимізації витрат підприємства. Запропоновано підходи, які забезпечать досягнення стабільного напрямів оптимізації витрат.

Досягнення своєї кінцевої мети — зниження витрат виробництва на підприємствах у сучасних умовах — повинно розглядатися як стратегічний напрям їх розвитку, який має забезпечити конкурентоспроможність продукції на внутрішніх і зовнішніх ринках, підвищити прибутковість діяльності.

Одним із напрямів підвищення ефективності управління витратами слід вважати, безперечно, формування її комплексної системи. Важливими умовами формування системи управління витратами виробництва мають стати такі:

- оперативне забезпечення інформацією адміністрації підприємств, яка необхідна для прийняття ними управлінських рішень з питань регулювання витрат виробництва з урахуванням економічних наслідків прийнятих рішень і їх впливу на ефективність роботи підприємства;

- спостереження і контроль за фактичним рівнем витрат у відповідності з визначеними у плановій або нормативній документації величинами;

- виявлення відхилень фактичних витрат від установлених нормативів і оцінка їх впливу на показники ефективності виробництва;

- систематизація інформації управлінського обліку виробничої діяльності підприємств;

- вироблення заходів щодо зниження витрат виробництва по забезпеченню заданих параметрів ефективності: рентабельності виробництва, якості продукції, прибутковості роботи підприємства, забезпечення стабільності його фінансового стану.

До складу завдань комплексної системи управління витратами можна віднести збір, нагромадження, контроль і аналіз витрат не лише на стадії виготовлення продукції, й на усіх без винятку стадіях життєвого циклу продукту.

В умовах ринкової економіки товаровиробники зацікавлені у зниженні витрат, оскільки це пряно пов'язано з бізнесом, прибутковістю, роботи їх фірм. Разом з тим зниження витрат виробництва не повинно негативно

вплинути на якість продукції, ефективність виробництва. Тому питання зниження витрат виробництва розглядаються в сукупності з іншими важливими показниками ефективності господарювання. При цьому ефективність управління витратами виробництва підвищується тоді, коли результати виробництва: обсяги виробництва, прибуток збільшуються вищими темпами ніж зростають витрати. Саме такий критерій — випередження темпів зростання результатів над темпами зростання витрат — приймається за основу при виробленні управлінських рішень.

У практичній діяльності реалізація заходів щодо зниження витрат виробництва дуже часто вимагає додаткових витрат на удосконалення технологічних процесів, введення додаткових контрольних, облікових операцій. У тих випадках необхідно здійснювати техніко-економічні розрахунки, на основі яких оцінюється доцільність управлінських рішень. Такі питання є досить чітко розроблені в системах управління виробничо-господарською діяльністю зарубіжних фірм. Зниження витрат на виробництво при забезпеченні високоякісної продукції є фактором підвищення ефективності виробництва, додатковою можливістю зниження цін на продукцію і досягнення пріоритетів на ринках її збути.

Заходи щодо зниження витрат виробництва повинні обґрунтовуватися з позицій економічної доцільності і носити конкретний характер. Основні напрями зниження витрат виробництва на підприємствах

1. Організаційно-технічні напрямки
2. Соціально-економічні напрямки
3. Удосконалення обліку і контролю витрат виробництва
4. Удосконалення системи управління витратами виробництва
5. Створення центрів витрат і зон відповідальності
6. Прогнозування витрат виробництва відповідно до стратегії розвитку підприємства
7. Створення групи аналітичних розрахунків і аналізу ефективності формування витрат
8. Планування витрат виробництва
9. Стимулювання працівників за зниження витрат виробництва
10. Введення системи норм і нормативів витрат виробництва
11. Регулювання витрат

Як у цілому економічний аналіз, так і аналіз затрат на виробництво і реалізацію продукції являє собою об'єктивно необхідний елемент управління виробництвом, у тому числі й затратами. З його допомогою забезпечується обернений зв'язок процесу контролю і регулювання. Узагальнюючи і аналітично опрацьовуючи облікову інформацію про досягнуті результати, економічний аналіз науково обґрунтоває управлінські рішення, виступаючи при цьому сполучною ланкою між обліком і прийняттям рішень.